

- NIKLFIELD, H. & L. SCHRATT-EHRENDORFER, 1999: Rote Listen gefährdeter Pflanzen Österreichs 2., neu bearbeitete Auflage. Farn- und Blütenpflanzen. – Grüne Reihe des Bundesministeriums für Umwelt, Jugend und Familie, Bd. 10. – Austria Medienservice, Graz. 291 pp.
- WRABER, T. & P. SKOBERNE, 1989: Rdeči seznam ogroženih praprotnic in semenk SR Slovenije. [Red data list of endangered vascular plants of SR Slovenia (Yugoslavia).] – Varstvo narave 14/15: 1–429.
- WRABER, T., 1983: Srčnica in pikasti mišjak, kje sta? Proteus, Ljubljana 55 (3): 89–90.
- BAKAN, B., 2011: Pregled flore zahodnega Dolinskega (Prekmurje, Slovenija) (kvadranti 9363/3, 9363/4, 9463/1 in 9463/2). Scopolia 71: 57.
- NAGLIČ, D., 1987: Še o srčnici in pikastem mišjaku v Sloveniji. Proteus, Ljubljana 49(7): 271–273.
- VREŠ, B., 1992: O deljenolistni srčnici na Pohorju. Proteus, Ljubljana 55(3): 89–90.
- KALIGARIČ, M. & N. JOGAN, 1990: Floristične novosti iz Slovenske Istre 2 [New Floristical Discoveries from Slovenian Istria 2]. Biološki vestnik, Ljubljana 38(3): 57–64.
- KALIGARIČ, M., 1990: Botanična podlaga za naravovarstveno vrednotenje Slovenske Istre. Varstvo narave, Ljubljana 16: 17–44.
- MARKOVIĆ, L., 1984: Die Ruderalvegetation in dinarischen und vordinarischen Gebiet Sloweniens. Razprave Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Razred za naravoslovne vede, Ljubljana 25(2): 63–133.
- VREŠ, B., 1987: Floristični pregled Košenjaka z okolico. Biološki vestnik, Ljubljana 35(2): 135–150.
- JOGAN, N., 1996: Prispevek k poznavanju flore Kozjanskega, vzhodna Slovenija. V: Bedjanič, M. (ured.), Tabor študentov biologije Kozje '95, str. 23–36, Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije, Gibanje znanost mladini, Ljubljana: 30
- MARCHESETTI, C., 1896–97: Flora di Trieste e de'suoi dintorni. CIV + 727 pp.
- POSPICAL, E., 1897–1899: Flora des Österreichischen Küstenlandes 1(1897): XLI, 1–576; 2(1898–1899): 1–946.

TINKA BAČIČ, ROK JANŽA & PETER GROŠELJ

Scutellaria hastifolia L.

Novo nahajališče v predalpskem fitogeografskem območju New locality in Prealpine phytogeographic region

9853/1 Slovenija: Gorenjska, Komenda, Suhadole, vlažni gozd blizu potoka Pšata, leg. & det. B. Nemec, 16. 6. 2014 (LJU10141274)

Čeladnice (rod *Scutellaria*) spadajo v družino ustnatic. Pri nas uspevajo tri vrste tega rodu, dve sta izrazito vlagoljubni: to sta navadna in kopjastolistna čeladnica. Razlikujemo ju predvsem po obliki listov. Listi kopjastolistne čeladnice imajo razločno kopjasto dno in so v zgornjem delu celorobi, listi navadne čeladnice pa imajo zaokroženo do plitvosrčasto dno

in so topo nazobčani. Obe vrsti sta pri nas v upadanju, vendar navadno čeladnico srečujemo precej pogosteje kot kopjastolistno, ki v Sloveniji uspeva raztreseno in redko (JOGAN v MARTINAČIČ & al. 2007).

Kopjastolistna čeladnica je vrsta vlažnih travnikov, vodnih jarkov in vlažnih ekstenzivno obdelanih njiv (JOGAN v MARTINAČIČ & al. 2007). Da je vrsta pri nas redka, sta pred dobrima dvema desetletjema opozorila WRABER in ČARNI (1990). Tako je bila kopjastolistna čeladnica leta 2002 uvrščena na Rdeči seznam kot prizadeta vrsta (E) (ANON. 2002). Vrsta je močno ogrožena tudi v Avstriji (NIKLFIELD & SCHRATT-EHRENDORFER 1999).

Pri nas je razširjena predvsem v vzhodnem delu države: na zemljevidu razširjenosti (JOGAN & al. 2001) vidimo, da je njeno uspevanje znano v nekaj deset kvadrantih, predvsem v preddinarskem in subpanonskem fitogeografskem območju. Od tam so tudi novejši podatki, na primer za Prekmurje BAKAN (2006).

Podatka za submediteransko območje sta le dva, zelo stara (POSPICHAL 1897 za Rižano in Vipavo). V predalpskem območju pa je znanih skupno pet nahajališč: Dobovec pod Kumom (leg. Budnar, 30. 5. 1948, det. Mayer, LJU10051896), Zgornje Grušovlje pri Polzeli - Ložnica (B. Trčak, 1. 6. 2005, podatkovna zbirka CKFF), Celje (HAYEK 1912), Brezje pri Senovem - Dolge njive (leg. S. Budna, 14. 7. 2000, rev. N. Jogan, LJU10051884, BUDNA & JOGAN, 2001, JOGAN (ed.) 2001) in Log pri Ljubljani (MODIC 1953). Le dve predalpski nahajališči sta novejšega datuma, zato nas je najdba kopjastolistne čeladnice pri Komendi letos poleti prijetno presenetila.

Čeladnica je v Suhadolah rasla ob robu vlažnega gozda, ki meji na travnik. Na nahajališču je cvetelo le nekaj primerkov te rastline. Nahajališče je odmaknjeno od vasi in za zdaj ne kaže, da bi bila rastlina tu ogrožena. Nekaj metrov globlje v gozdu teče potok Pšata.

Na vlažnih rastiščih v Suhadolah (v kvadrantu 9853/1) je prva avtorica tega prispevka opazila in nabrala za svoj študentski herbarij v okviru študija biologije še nekatere druge zanimive vlagoljubne rastline: med njimi omenimo rumeno maslenico (*Hemerocallis lilioasphodelus*, Komenda, Suhadole, ob močvirju, leg. & det. B. Nemeč, 17. 6. 2014, LJU10141276), ki je zavarovana (ANON. 2004) in kot ranljiva vrsta (V) uvrščena na Rdeči seznam (ANON. 2002), močvirski jetičnik (*Veronica scutellata*), ki je na Gorenjskem redek in je prav tako ranljiva vrsta slovenske flore (V), navadno božjo milost (*Gratiola officinalis*, ranljiva vrsta, ki je sicer v teh krajih pogosta) in vodno peruniko (*Iris pseudacorus*, zavarovana vrsta). Območje je vsekakor naravovarstveno zanimivo in vredno nadaljnjih botaničnih raziskav.

Literatura:

- ANONYMOUS, 2002: Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam. "C Uradni list RS 2/2002.
- ANONYMOUS, 2004: Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah, Uradni list RS, št. 46/2004 z dne 30. 4. 2004.
- BAKAN, B., 2006: Slikovni pregled višjih rastlin Prekmurja. Prispevek k poznavanju flore Prekmurja. Razvojni center Lendava: 153.
- BUDNA, S. & N. JOGAN, 2001: *Scutellaria hastifolia*. In: Jogan, N. (ed.): Nova nahajališča 11. Hladnikia (Ljubljana) 11: 48.
- HAYEK, A., 1912: Flora von Steiermark I" CII. Verlag von Gebrüder Borntraeger, Berlin. I (1908" C1911): 1" C870; II (1911" C1914): 241.

- JOGAN, N., 2007: *Lamiaceae*. V: MARTINČIČ A., WRABER T., JOGAN N., PODOBNIK A., TURK B., VREŠB., RAVNIK V., FRAJMAN B., STRGULC KRAJŠEK S., TRČAK B., BAČIČ T., FISCHER M. A., ELER K. & SURINA B. 2007. Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana: 585 - 621.
- JOGAN, N., BAČIČ T., FRAJMAN B., LESKOVAR I., NAGLIČ D., PODOBNIK A., ROZMAN B., STRGULC KRAJŠEK S. & TRČAK B., 2001: Gradivo za Atlas flore Slovenije. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju: 347.
- MODIČ, B., 1953: Floristični pregled cvetnic v Logu. Diplomski naloga. Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana. 63 pp.
- NIKLFIELD H. & L. SCHRATT-EHRENDORFER, 1999: Rote Listen gefährdeter Pflanzen Österreichs 2., neu bearbeitete Auflage. Farn- und Blütenpflanzen. Grüne Reihe des Bundesministeriums für Umwelt, Jugend und Familie, Bd. 10. Austria Medienservice, Graz. 291 pp.
- POSPICHAL, E., 1897~C1899: Flora des Österreichischen Küstenlandes 1(1897): XLIII, 1?C576; 2(1898~C1899): 1~C946.
- WRABER, T. & A. ČARNI, 1990: Prispevek k flori Prekmurja. Varstvo narave, Ljubljana 16: 5~C16.

BARBARA NEMEC & TINKA BAČIČ

***Rhamnus intermedius* Steud. & Hochst.**

Nova vrsta v flori Slovenije

New species in the flora of Slovenia

0449/1 Slovenija: Kras, Kraški rob nad vasjo Osp, zaraščajoči kraški travnik, 315 m n. m., 45° 34' 39" N, 13° 51' 45" E. Leg. & det. K. Jarni, 7. 6. 2007 in 1. 7. 2011, LJU.

Po do zdaj znanih podatkih je rod *Rhamnus* (kozja češnja) iz družine *Rhamnaceae* (krhlikovke) v Sloveniji zastopan s štirimi vrstami: čistilna kozja češnja (*R. catharticus* L.), kranjska kozja češnja (*R. fallax* Boiss.), razkrečena kozja češnja (*R. saxatilis* Jacq.) in nizka kozja češnja (*R. pumilus* Turra) (TRČAK 2007). Pred nedavnim smo v Sloveniji našli še eno predstavnico tega rodu, vrsto *Rhamnus intermedius* Steud. & Hochst.

Vrsta *Rhamnus intermedius* je do okoli 80 cm velik, listopaden grm z gostimi in močno skrivenčenimi trnatimi vejami. Listi so navzkrižno razporejeni, dolgi od 9–15 mm in široki od 5–10 mm. Listna ploskev je temno zelena, bleščeča, okroglasta do široko eliptična s topim ali na kratko zašiljenim vrhom (Slika 1). Na dnu je zaokrožena ali topo klinasta, po robu topo nažagana. Listni pecelj je dolg okoli 4 mm (ŠILIČ 2005). Zelenorumeni cvetovi so drobni, dvo- ali enospolni, s 4–5 časnimi in venčnimi listi. Prašniki so 4, pestič 1 z vratom razdeljenim na 2 (–4) dele. Koščičast plod ima premer 4–5 mm in je okroglast, gol, gladek, črn in bleščeč z 2–3 koščicami. Le-te so po obliki jajčaste, svetlotjave, bleščeče in imajo skoraj po vsej dolžini vzdolžno razpoko (ŠILIČ 2005).